

На другия ден получихъ вестници, изпратени ми отъ Хоушка: подробности по изгарянето на Народния театъръ. Подиръ пладне срещнахъ Сарафова, съ него ходихме дълго по улиците: учебниятъ планъ, сенатътъ, жандармерията и т. н. Бѣхъ у Вацова, и най-после продължително у Златарски, въ чието тѣсно жилище (2 стаи) живѣятъ неговата майка и майката и сестрата на Сарафова. Говорихме за Англия, България, геология, литература и политика. Къмъ края пакъ Сарафовъ. Споменахъ нѣщо за своите желания да замина: „сега вече останете, сега е всичко на редъ, сега е време за работа“. Въ пловдивския Народенъ гласъ пишатъ, че въ министерството на народното просвѣщение, ужъ, се пиело шампанско (!!!)... Манчовъ ходѣлъ всѣки денъ у Алеко; говорили заедно по турски, Манчовъ билъ свети духъ на Алеко.

18/30 августъ, вторникъ. Сутринъта веднага ме повика князътъ у себе си. Бѣше съвѣршено отчаянъ, както никога други пътъ. Пита ме досежно държавния съветъ и проекта на Дринова. Дриновъ написалъ и проекта за комисията, която да изработи изборния редъ, точките (избирателите опредѣлятъ кандидатите съ ббъ или царевица), разрешението на либералски вестникъ за препоръка на кандидати. Въ тази комисия ще влѣзатъ Стаматовъ, Илия Цаневъ, Теодоровъ, Михаиловски, Йос. Ковачевъ, Ник. Стойчовъ и Тод. Икономовъ. Азъ я удобрихъ. Князътъ е въ затруднение досежно изборните членове, никаква гаранция, ще настѫпи може би горчивата необходимост да ги разпушта; въ Търново е възможно да избератъ Славейкова и Стамболова, възможните борби въ държавния съветъ, die werden sich zu den Vertheidigern der Volksrechte aufwerfen [тѣ ще се явятъ като защитници на народните права]. Азъ изтъкнахъ невъзможността да се назначава държавниятъ съветъ, като прецеденти—Цариградската конференция отъ 1876 г., румелийскиятъ уставъ, loi de vilayets [законътъ за вилаетите], рускиятъ проектъ. Много остро говори противъ консерваторите, „никой не е собствено за мене, всички преследватъ само материални интереси“. За Дринова, не може да се получи отъ него обещание, че ще остане. После ми говори за градския съветъ, пълната неспособност и на новия съставъ, необходимост да се назначи комисия, ще се вдигне доста шумъ, ich bin schon genug unpopulär [азъ съмъ вече доста непопуляренъ], трѣбва обаче да се направи нѣщо; Besteuerung der unbebauten Grundstücke [да се обложатъ съ данъкъ незастроените места], Municipalauflagen [общинските данъци]. Сѫдбоносни мъжнотии съ рублите (отъ 15 е въ сила новия курсъ), селяните взиматъ толкова гроша, както и по-рано, градскиятъ съветъ нищо не е регулиралъ. Досежно държавния съветъ мислѣше 10 да бѫдатъ избрани и 10 назначени, ала ще назначи 5, останалитѣ по случай. Несигурността и на назначените лица. — Следъ това